

ALBINA

REVISTA SAPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

Seria II • Anul 65 • Nr. 785 • Miercuri 9 ianuarie 1963 • 8 pagini — 15 bani

DECRET

pentru stabilirea datei alegerii deputaților în sfaturile populare ale orașelor raionale și ale comunelor

În baza art. 52 din Constituția Republicii Populare Române și a art. 69 din Decretul nr. 391/1955 cu privire la alegerea deputaților în sfaturile populare,

Consiliul de Stat al Republicii Populare Române decretează:
Art. Unic. — Alegerile de deputați pentru sfaturile populare ale orașelor raionale și ale comunelor vor avea loc la data de 3 martie 1963.

Constituirea sfaturilor populare noi alese se va face după data de 5 martie 1963.

Președintele Consiliului de Stat,
GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

Formația de dansuri a Ansamblului de cîntece și dansuri al sfatului popular regional Maramureș

Activitate culturală permanentă, de calitate

Printr-o scrisoare expedită din îndepărtatele meleaguri rădăușene, corespondentul nostru Ion Ticaliuc ne informează pe larg asupra activității culturale ce se desfășoară, în aceste zile de iarnă, în comuna Grămești. De curind — ne relatează corespondentul — în cadrul unei ședințe colectiviste și-au spus părerea cu privire la calitatea manifestărilor culturale organizate la cămin și bibliotecă. Acesta a fost în exclusivitate obiectul ședinței. Alex. Mustață, Mihail Bejenaru, Jan Goras, Alex. Aiftincăi și mulți alții au avut cuvinte de laudă pentru tot ce s-a făcut bun pînă acum. În același timp însă, ei și-au exprimat, fără ocolișuri și cu competență, și nemulțumirea față de conținutul sărac și neatractiv al unor acțiuni culturale organizate în pripă, la întâmplare și care nici pe departe nu s-au ridicat la înălțimea așteptărilor lor. Mai mult decît atât, vorbind despre sarcinile gospodăriei colective, despre munca, viața și preocupările lor, mulți dintre participanții la ședință au arătat și ce anume ar trebui să cuprindă viitoarele manifestări culturale pentru ca ele să răspundă și mai bine cerințelor lor de culturalizare.

Acest exemplu nu este izolat, ci se pot alătura alte sute și sute de exemple asemănătoare și grăitoare care pot fi întîlnite cu ușurință în toate satele noastre noi, colectivizate și care poartă amprenta puternică a rețelei de cultură și lumină, amprenta exigențelor sporite ale țaranului colectivizat față de calitatea activității cultural-educative de masă de la sate. Trăind azi într-un chip nou, îmbelșugat, țărănimea colectivizată are puțină și simte în mod imperios îndemnul firesc al vieții de a-și lărgi necontenit orizontul de cultură, de a-și însuși cît mai temeinic tainele științei agricole care o ajută să lucreze ogoarele după înaintatele metode agrotehnice.

Pentru a răspunde acestor cerințe și exigențe, marea masă a activiștilor culturali organizează, în această perioadă de iarnă, cu dragoste și pasiune, seară de seară, fie la cămin, fie la bibliotecă, manifestări tot mai interesante, mai atractive și tot mai strîns legate de problemele actuale ale satului colectivizat. La cele mai multe cămine culturale se dezbate probleme concrete de producție, se organizează discuții instructive

privind căile de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor colective și de dezvoltare a conștiinței socialiste a țaranilor colectivști. Astfel, a intrat în tradiția multor cămine organizarea cu regularitate a serilor de calcule, a serilor de întrebări și răspunsuri, a jurnalelor vorbite, a serilor închinatelor unor familii de colectivști fruntași sau unor brigăzi și echipe cu o bogată experiență în obținerea de producții mari la hectar, a călătoriilor imaginare prin gospodăriile colective fruntașe din raion sau regiune, a întîlnirilor cu colectivștii care au obținut cele mai frumoase rezultate și a altor manifestări eficiente și mult îndrăgite de colectivști. Dovadă că asemenea acțiuni bine organizate și cu un caracter de permanență sînt deosebit de utile și apreciate de țaranii colectivști este și faptul că sălile căminelor care găzduiesc o asemenea bogată activitate sînt în fiecare seară pline și arhipline. În comunele Movila Miresei, regiunea Galați, Turcenii, regiunea Oltenia, Cîndești, regiunea Bacău, Smîrdioasa, regiunea București și în multe altele poți întîlni, zi de zi, sute de colectivști care vizionează programe cultural-artistice variate și multilaterale pregătite cu modestă strădanie de activiștii culturali. La baza acestor interesante și permanente manifestări stă profunza cunoaștere a problemelor specifice gospodăriei colective respective, o judicioasă întocmire a planurilor de muncă lunare și în special a programelor săptămîniale de activitate și antrenarea unui larg activ obștesc în jurul căminului.

În această perioadă, unitățile culturale din așezările rurale desfășoară o vie activitate în sprijinul buneii desfășurări a învățămîntului agrotehnic. Bibliotecile organizează discuții și consfătuiri cu cititorii pe marginea cărților agrotehnice legate de problemele predate la cursuri, recomandă cursanților bibliografii, iar căminele includ în programele lor manifestări instructive privind popularizarea cunoștințelor agrotehnice. Pentru colectivștii necuprinși în învățămîntul agricol de masă, la cămine se prezintă conferințe agricole axate pe cele mai importante probleme ale gospodăriilor colective din comunele respective.

Dacă în majoritatea comunelor colectivștii pot asista

la variate și bogate manifestări culturale, mai sînt însă și unele cămine pe scenele cărora nu se prezintă decît arareori programe înghebate cu simț de răspundere, legate de cele mai arzătoare probleme ale gospodăriilor colective. Se vede treaba că acești directori de cămine nu-și pun de loc întrebarea dacă puținele manifestări pe care le organizează sînt de folos colectivștilor și dacă ele răspund cerințelor și exigențelor spectatorilor animați de dorința să cunoască cît mai multe, să se instruiască. După cum se știe, perioada de iarnă este deosebit de prielnică desfășurării unei susținute activități cultural-educative de masă. De acest lucru însă nu vor să țină seama o serie de directori care se complac ori într-o îndelungată inactivitate, ori cu foarte puțin. Să dăm doar două exemple. În satul Tătărănu, raionul Focșani, de multă vreme nu s-a mai organizat vreo manifestare care să vină în ajutorul colectivștilor. În schimb, sala căminului este adesea folosită pentru baluri. În comuna Ceica, regiunea Crișana, activitatea culturală este susținută mai mult de copiii școlii care prezintă programe, cum e și firesc, pentru elevi. Căminul cultural de aici nici nu are director, iar cadrele didactice nu fac nimic pentru a contribui la învierea vieții culturale din comună.

Este necesar ca în lunile de iarnă, toate căminele să organizeze o activitate cultural-educativă concretă, bogată, instructivă, să-și aducă în permanență contribuția la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, la dezvoltarea conștiinței socialiste a colectivștilor. În această privință, sarcini deosebit de importante revin comitetelor regionale și raionale de cultură și artă care trebuie să se îngrijească de permanentizarea activității culturale, de orientarea conținutului manifestărilor culturale în așa fel încît ele să răspundă în măsură și mai mare cerințelor și exigențelor îndreptățite ale colectivștilor.

Iată de ce directorii de cămine, bibliotecarii, activiștii culturali trebuie să asigure, zi de zi, la cămine programe atractive și instructive, să ofere colectivștilor o activitate culturală de calitate, așa cum o cere dinșii!

CONFERENȚIAR *universitar,* *auditoriu* COLECTIVIST

La căminul cultural din Girișu de Criș soseauă într-una oaspeți. Colectiviștii din Cheresig își scuturau încă pe camion căciulile de zapadă, când au aparut și căruțele de cei din Toboliu, cinci căruțe mari pline de oameni, un adevărat convoi. Ceilalți oaspeți, vecinii din Tarian, fiind mai aproape, veniseră la Giriș pe jos, ceva mai devreme.

Ce i-o fi adunat la căminul cultural din Girișu pe colectiviștii din cele patru sate? Au venit aci să se întâlnească cu conferențiarul universitar Dumitru Firu, de la Institutul Agronomic din Timișoara, să se sfătuiască cu el, să afle răspunsul științei la câteva probleme legate de munca și dezvoltarea gospodăriei lor.

În sală domnea o atmosferă oarecum deosebită de cunoscută și obișnuită atmosferă, când oamenii așteaptă să înceapă un program cultural. Aveai senzația că era prezent între pereții acestui lăcaș cultural sătesc, ceva din atmosfera cursurilor și a consultațiilor de la universitate. Și impresia aceasta nu ți-o dădea doar faptul că urma să conferențieze și să răspundă la întrebări un conferențiar universitar. Senzația ți-o dădea mai mult liniștea profundă din sală, carnetele de note deschise și seriozitatea aproape gravă a atîtor participanți.

Profesorul Dumitru Firu, pe care au venit să-l asculte și cu care doreau să se sfătuiască colectiviștii din patru sate, sosise de câteva ore în comună. Dar cînd girișenii își primeau oaspeții el se afla încă la sectorul zootehnic al gospodăriei. Acolo și-a început de fapt munca pentru care venise. A vizitat sectorul, grajd cu grajd, cu carnetul de note în mînă; a zăbovit îndelung nu numai la crescătoria de găște, ci și la vaci și vițele, la maternitatea și îngrășătoria de porci, dînd sfaturi îngrijitorilor de animale. Arăta ceea ce e bun și ce mai trebuie făcut. Profesorul n-a prețuit să arate și deficiențele constatate, metodele de lucru care nu corespund prevederilor științei. Stringînd fapte și exemple din sectorul zootehnic, Dumitru Firu se pregătea totodată și pentru consultația și expunerea pe care urma s-o țină în fața colectiviștilor.

Timp de aproape trei ore s-a desfășurat convorbirea dintre profesor și auditoriul colectivist. Tema discuțiilor era: creșterea păsărilor în gospodăriile colective. Pentru această problemă a și fost invitat profesorul Dumitru Firu la Girișu de Criș. Dezvoltarea fermelor de păsări este o problemă deosebit de actuală în aceste gospodării. În afara de gospodăria din Girișu, care a crescut anul trecut câteva sute de găște, nici una din celelalte gospodării nu are încă un sector de păsări cît de cît dezvoltat. Or, colectiviștii de aici vor dezvolta și în gospodăriile lor un puternic sector avicol.

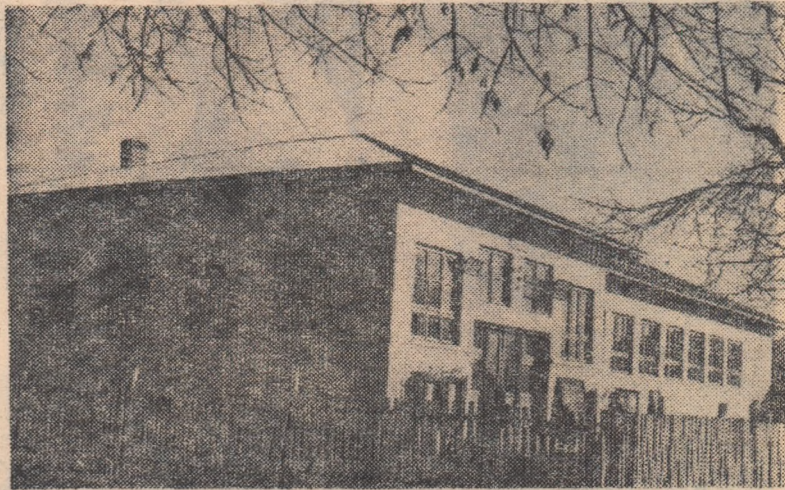
Profesorul Dumitru Firu le-a vorbit întii oamenilor (și cît de frumos și pe înțelesul lor!) despre rentabilitatea creșterii păsărilor în gospodăriile colective. Exemple au fost multe și convingătoare. A amintit, bunăoară, că la gospodăria de stat din Șandra, regiunea Banat, întreținerea unei găini pe o zi costă doar 12 bani, că prețul de cost a 1.000 de ouă, în aceeași gospodărie, este de numai 506 lei, adică 50 bani de ou. Ascultînd aceste cifre și altele, unii colectiviști începeau să facă calcule. L-am văzut pe Iosif Tiurlean, președintele gospodăriei din Girișu de Criș, cum a umplut o pagină întregă din carnetul său calculînd, pe baza exemplului amintit, cît ar pu-

tea cîștiga gospodăria lor dacă ar crește 5.000 de păsări. Multe exemple erau date și din gospodăriile din regiune și chiar din Girișu de Criș, unde toate cheltuielile avute cu creșterea celorlalte sute de găște au fost acoperite numai din banii primiți din valorificarea penelor.

Problema creșterii științifice a păsărilor a ocupat un loc de seamă în expunere. Profesorul Firu a vorbit de felul cum trebuie amenajat sau construit un adăpost corespunzător și ieftin pentru pui și găini, cum trebuie hrănite și îngrijite păsările pentru ouă și cele crescute pentru carne. A insistat îndeosebi asupra creșterii rațelor și găștelor, deoarece pentru acestea există condiții deosebit de favorabile în toate gospodăriile colective din cele patru sate. Expunerea de o înaltă ținută științifică, în care problemele științifice ale creșterii păsărilor erau tratate în strînsă legătură cu rezultatele economice obținute, a prilejuit discuții interesante între conferențiar și auditoriu. S-a discutat îndelung felul cum s-ar putea organiza și în gospodăriile colective din cele patru sate, pe baza experienței g.a.s. Ioșia, creșterea combinată a păsărilor și porcinelor. (E vorba de valorificare, prin creșterea păsărilor, a rămășițelor din hrana porcilor care altfel s-ar pierde). Au discutat și despre speciile de păsări care mai potrivește a fi crescute în condițiile pe care le au gospodăriile din aceste sate, despre creșterea găștelor și rațelor pentru care sînt posibilități deosebit de favorabile prin acele locuri și altele. Un reușit program al brigăzii artistice din Girișu de Criș dat în cîntec oaspeților a încheiat această întâlnire interesantă și deosebit de utilă.

„Frumoase lucruri și pline de folos am învățat aici. Să le aplicăm cît de curînd și în gospodăria noastră... Aceste cuvinte le-am citit în carnetul de note al unui brigadier din Toboliu, în momentul cînd le așternea pe hîrtie.

R. IARAI

În perioada de iarnă, la căminele culturale se desfășoară o bogată activitate cultural-educativă de masă. Nici consiliul de conducere al căminului cultural din comuna Iancu Jianu, regiunea Oltenia, nu se lasă mai prejos în mobilizarea tot mai largă a colectiviștilor la diversele manifestări organizate zilnic la căminul cultural. Iată, de pildă, brigada artistică de agitație la o repetiție (fotografia de sus) și un aspect din biblioteca comunală, unde zilnic se perindă numeroși cititori dornici să-și îmbogățesc cunoștințele (fotografia din mijloc). În fotografia de jos se vede frumoasa clădire a căminului cultural din localitate.

„Să-ntărim gospodăria”

Jusemnări despre brigăzile artistice de agitație

„Brigada artistică de agitație este o formă a activității cultural-artistice de o mare eficacitate practică în rîndul colectiviștilor — mi-a spus tovarășul Ion Lascăr, directorul casei de cultură din Huși. La începutul anului însă în raionul nostru acționau numai 12 brigăzi artistice. Puține. Foarte puține față de posibilitățile celor 75 de cămine culturale cîte sînt în raionul nostru. Ce ne-am gîndit? Pe lîngă casa de cultură activează cercul literar. Într-una din ședințele lui de lucru am propus ca membrii cercului să ajute la întocmirea și adaptarea unor texte ale brigăzilor artistice de agitație de la Stăniliești, Epureni, Duda... Trebuia însă și exemplul nostru, al casei de cultură. Și într-un seminar raional, brigada artistică a casei de cultură a prezentat în fața directorilor de cămine culturale și bibliotecarilor un program de brigadă model. Atunci, la seminar, s-a propus inițierea unui concurs al brigăzilor artistice de agitație. Biroul metodic al casei de cultură a elaborat, în acest scop, un material de îndrumare, membrii biroului sprijinind personal înființarea unor brigăzi ale căminelor culturale. Concursul s-a încheiat. Rezultatul? Avem acum în raion 35 de brigăzi artistice. O să spuneti: „Bine, bine, numărul brigăzilor a crescut, e drept, de trei ori, dar conținutul progra-

melor, calitatea interpretării artistice?”

Am să răspund, exemplificînd cu fragmente din textele de brigadă:

Cine a văzut
Și a cunoscut
Harnic ciobănaș
Primu-ntră frunțași,
Ciobănind pe văi
Patru sute oi,
Oi cu lîină fină
Ca raza de lună,
Ce dau la mulsoare
Treizeci de șistare?!
Ba noi l-am văzut
Și l-am cunoscut...

Ciobanul e Vasile Popa, colectivist frunțaș de la ferma de oi a gospodăriei agricole colective din comuna Grumezoaia. Versurile, amintind „Miorița”, aduc un elogiu muncii minunate a colectiviștilor din sectorul zootehnic al gospodăriei. În genere, textele de brigadă sînt mici monografii ale muncii în marea familie colectivistă, monografii realizate prin îmbinarea cîntecului și jocului.

Ascultînd programul brigăzii de la Răducăneni, afli imediat succesele colectiviștilor de aci, care muncesc „o moșie, toată a noastră — peste 3.000 de hectare!”; brigada popularizează metodele de muncă ale colectiviștilor Ion Luca, Maria Matei, Paraschiv Tănase... La Moșna, în programul brigăzii se relevă în

cifre recoltele bogate obținute la hectar, în urma aplicării normelor agrotehnice: peste 4.000 kg. porumb boabe la hectar de pe unele loturi; mai mult griu și mai multă floarea soarelui decît în anii trecuți. De pe scena căminului cultural, brigada din comuna Bohatin invită colectiviștii la conferințe și la cercul agrotehnic pentru ca:

„...să știm
Și mai bine să muncim,
Noi comori să stăpînim,
Să-ntărim gospodăria,
Să ne crească bogăția,
Să avem casa îndestulată,
Cum n-a fost ea niciodată!”

Brigăzile artistice de agitație, prin programele lor, răspund celor mai diferite probleme ale gospodăriei colective: mobilizarea colectiviștilor la muncă, efectuarea lucrărilor agricole în timp optim și de calitate, popularizarea metodelor avansate de muncă... Deseori, brigăzile artistice de agitație însoțesc, cu un program adecvat, alte manifestări culturale — conferințe, călătorii pe hartă, seri de întrebări și răspunsuri etc. Brigăzile sînt permanente în mijlocul colectiviștilor, în pas cu viața nouă a satului...

Eu i-am văzut cîntînd, din sală, împreună cu brigada și aplaudînd:

Floare dragă, roșie floare
Ride țara azi în soare...
Pentru viața ce-o clădim
Drag Partid, îți mulțumim!

NICA OCTAVIAN

Revedere

Reporterul deschise revista acolo unde pusese semnul și începu să recitească textul. Era un reportaj pe care-l scrisese cu zece ani în urmă, cu prilejul celei de a 5-a aniversări a Republicii. Eroina lui, — o femeie, Stana Stoian, în vîrstă de vreo 45 de ani, colectivistă dintr-o comună din nordul țării: Ilișești, regiunea Suceava.

Femeia tocmai se întorsese nu de mult de la Viena, de la un Congres al popoarelor pentru pace. Așa au socolit oamenii, s-o trimită pe ea. O prețuiau. Crescuse 12 copii. 12 băieți și fete...

Reporterul încercă să-și reamintescă figura femeii: mărunțică, smeadă, cu o față ascuțită, brăzdată de cute adînci. Și i se părea că o vede pribegind cu soțul ei, cu copiii, mai puțin la număr atunci, din Bărăgan în Dobrogea, din Dobrogea în alte locuri, să-și rostuiască viața. N-aveau pămînt, n-aveau nici de unele.

Și iată că în 1952, la împlinirea a 5 ani de la instaurarea Republicii, cînd reporterul a descoperit familia aceasta numeroasă, în peregrinările lui prin țară, și Stana Stoian și soțul ei Zamfir, aveau pămînt. Pămînt cît vezi cu ochii. Erau colectivisti de doi ani și casa lor începea să se îndestuleze. Iar copiii începuseră să-și ia zborul unul cîte unul spre rosturile lor, rosturi pe care de bunăseamă nici ei și nici părinții lor n-au îndrăznit să le vizeze pe vremea tragediei lor pribegii. Tudor, cel mai mare, a ajuns ofițer. Cristu, meșter croitor la o mare fabrică din București. Ioana s-a măritat și a intrat în gospodăria colectivă alături de soțul ei. Ion și Ilie s-au dus să învețe metalurgia. Dumitra s-a dus și ea la o școală medie. Au rămas acasă doar cei mici, micșii de tot.

Reporterul și-i aminti. Valerica și Aurica erau la grădiniță. Maria prin clasa I pare-se. Gică și Mihail... a, l-au întâmpinat la porțiță cu trompetele pionierești.

Își aminti rînd pe rînd toate: și casa albă, proaspăt văruiată, din colțul uliței liniștite, și curtea largă pardosită cu iarbă mărunțică și verde încă, și pomii de la poartă, și cuvintele Stanei, sunînd în odaia răcoroasă și mirosind a busuioc.

— Noi n-am avut copilărie, eu și bărbatu-meu. Nicîi copiii cei mari n-au avut. Aștia mici o au cu adevărat. Cei mari au o tinerețe adevărată, iar noi, bătrînii, o a doua tinerețe. Republica ne-a dăruit-o...

Poți să notezi asta în carnetul dumitale...

Le-a notat și le-a și tradus: „Republica le-a dăruit oamenilor ăstora pentru întîia oară în viață bucuria. Bucuria de a avea un viitor. Iată cei cinci copii mai mari. Ce-ar fi ajuns ei altădată? Iată-i pe cei mici: au toate drumurile spre bucurie, spre împlinire, deschise. Iată-i pe părinți: gospodăria colectivă le-a dat siguranța existenței, a zilei de azi și a celei de mîine”.

A scotocit prin servietă și a găsit carnetelul de note de atunci. Da, l-a luat să confrunte datele de atunci cu cele de peste zece ani. A găsit însemnarea. N-a reproduș-o în reportaj. Dar a construit reportajul pe ideea cuprinsă în ea. Se întrebă: „Ce e nou oare, în familia Stoian, acum, după zece ani?”

La început, totul i s-a părut la fel ca acum zece ani. Același capăt de uliță, aceeași casă liniștită, aceeași curte, aceiași meri și peri la poartă. A împins porțița și a așteptat ivirea celor doi trîmbițași, dar în locul lor l-a întâmpinat o fetiță, toată numai grație.

— Pe cine căutați?
— Pe Stana Stoian.
— E la gospodărie. Avem o varză și niște roșii la grădină, strașnice!... Eu sint fetița ei.
— Da, cum te cheamă?
— Valerica.
— Am fost acum zece ani aici...
— Acum zece ani eu eram la grădiniță. Că eu sint cea mai mică.
— Cum asta? În ce clasă ești?
— Într-a șaptea. Dar oricît aș fi de mare, tot cea mai mică rămîn.
— Dar Aurica unde-i?
— Învață să se facă muncitoare textilistă.
— Și Maria?
— A terminat școala de horticultură din Fălticeni. O să lucreze cu mama la grădină.
— Dar tu ce ai să te faci?
— Am să văd. Mai întîi să termin școala medie.

„Așadar, iată ce e nou după zece ani în familia Stoian. Cei mici au luat drumul celor mari, să-și rostuiască și ei viața. Valerica mi-a oferit doar cîteva informații. Fără îndoială că s-au schimbat multe, multe încă în viața Stanei și a lui Zamfir și a celorlalți. Așa cum s-au schimbat atîtea și-n sat, în gospodăria colectivă, peste tot. Iată, tot satul a venit să muncească în gospodărie, alături de Stana, de Zamfir, de cei vreo 100 de bărbați și femei

care au alcătuit-o acum 12 ani. Iată cîte case noi s-au ridicat pe toate ulițele și-n centru. Și cînd te gîndești cum au mai ars dealurile acestea incendiate de nemți în timpul războiului! Puțin mai la vale de sîtat se ridică clădirile moderne ale Gostatului. Mai la vale Complexul zootehnic al gospodăriei colective”.

★

Reporterul a intrat în casă. A-ccesași cameră răcoroasă mirosind a busuioc. Valerica îl servește cu o dulceată.

— Și-acum, mă duc s-o chem pe mama...

În așteptarea Stanei, reporterul privește fotografiile de pe pereți. Iată una pe care n-a văzut-o cu zece ani în urmă. Stana între Tudor și Dumitra. Toți trei poartă niște medalii pe piept. S-au fotografiat cu medaliile. A Stanei este cea de Mamă Eroină. A lui Tudor și a Dumitrei, referentă astăzi la sfatul popular, sint medaliile care cinstesc munca. A, uite încă o fotografie a întregii familii. Jos scrie data: 15 august 1962.

— Eu am scris data, răsună glasul Stanei. Am scris-o ca să se știe. Dacă vrei, întoarce-o. Pe spate am scris unde e fiecare. Că vezi că-s mult mai mulți acum. S-au adăugat nurorii, nepoții. Am opt nepoți. Ți-aduci aminte cum m-ai întrebant acum zece ani de fiecare, pe rînd?

Reporterul începu a spicui: „Ion și Ilie: laminoriști frunțași la Uzinele din Brăila; Alexandru: șofer la Brăila!...” și a început a călători cu gîndul, rînd pe rînd, la Brăila, la București, la Botoșani, la Roman, să-i ospetească pe cei doi laminoriști; pe Tudor, pe Gică, pe Mihai, pe Cristu, peste tot pe unde gîndurile Stanei Stoian poposesc seară de seară încărcate de duioșie și de dor. La sfîrșit, a citit mai departe: „Ne-am întîlnit cu toții acasă în 1962. Am fost mulți cu nurorii și cu nepoți. Noroc că ni-i casa încăpătoare acum. Pînă anul acesta nu ne-am putut întîlni cu toții. Mai lipsea cîte unul. Am pus masa în grădină, sub pomi. Au fost bucate și vin, din belșug. Ne-am adus aminte că altădată ne-a fost masa goală, aproape în fiecare zi. Ce ne-am fi făcut atît de mulți? ...Eu am plîns oleacă. Ce să-i faci!... Pe urmă ne-am pus în poză toți. Să avem amintire. Îs fericită de viața mea și a copiilor mei. De asta am scris aici totul. Să se știe că-i anul cel mai frumos din viața noastră. Și că fiecare an care va veni va fi tot mai frumos”.

DRAGOȘ VICOL

ION PETCU: Uzină metalurgică. (Premiul III).

(De la expoziția de fotografii artistice „Viața nouă a patriei”)

L. SCHINDERMAN: Artiști amatori. (Premiul III).

(De la expoziția de fotografii artistice „Viața nouă a patriei”)

HEDY LÖFFER: De veghe. (Premiul II).
(De la expoziția de fotografii artistice „Viața nouă a patriei”)

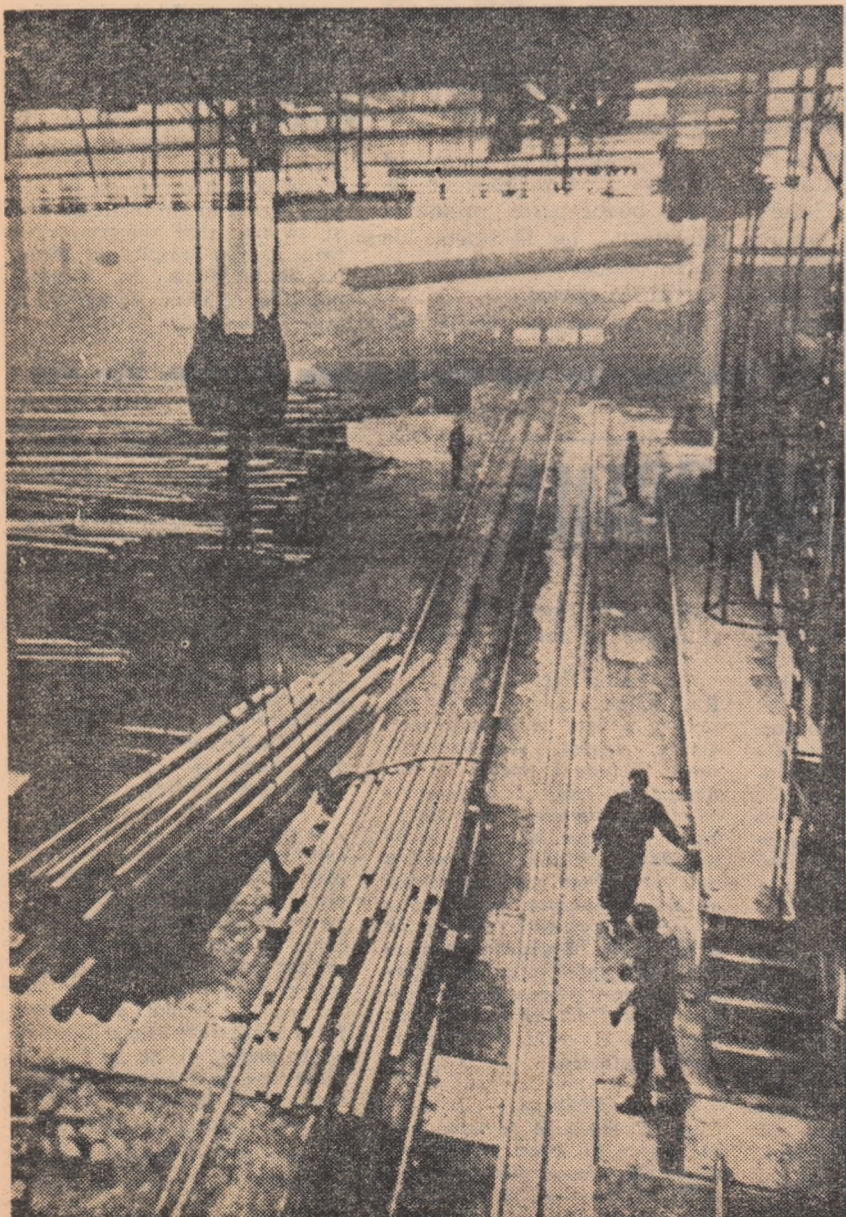
Uzina

De-aici pornesc de-o vreme, cu vremea într-un pas, Metalele turnate-n forme noi și nume și se umanizează în fiecare ceas și un gram din minerala subpămînteană lume.

Și astfel revărsate spre vastele cîmpii Metalele se-ntoarnă către pămînt, să facă Recoltele bogate în toamnele-aurii și-n chip de pluguri brazde bogate să desfacă.

Iar cei care-n uzină vibrează peste strung și ne trimt pe holde mașinile, anume, Cu ele deodată peste cîmpii ajung Căci fiecă nealtă prin ea îi poartă-n lume.

RUSALIN MUREȘANU

Poarta belșugului

E mamă bună brazda, și rodul pus să crească
La sinu-i cald găsește o grijă părintească —
Căci sub fierbinte-a zeghe ea crește pe-ncelete
Făptura dulce-a piini și cu proșpețimi în plete.

Ca holdele în spice arzind pe-a țării frunte
S-adune bogăția grăunte cu grăunte,
Sădit-am în adincul recoltei viitoare
Văpaia revărsată de-a cârților izvoare.

Și din pământ să secatem comeri și frumuseți
Recoltă fără seamăn, neasemuitei vieți
Azi pe grădina frunții se-abate-o ploaie bună :
Știința ce ne-nține tovărășească mină.

Ni-i calea-nvățăturii deschisă larg în viață
Pe ea pornit-am dornici din prima dimineață
Cind hotărâram legea acestui nou belșug :
De-a pune hărnicia cu soarele la plug.

GH. I. CHIRCULESCU

Suiș

Privesc ca-ntr-o oglindă stricată spre trecut
Și ca prin aburi o revăd pe mama...
Îi luneca mereu pe ochi năframa
Dar timp să simtă, mama n-a avut :
Trudea, trudea mereu, la cîmp, acasă
Ca bruma de pământ să lege rod
Să-l urce toamna și la noi în pod
Dar toamna ne era cenușareasă.
Și pînă hăt, în luna lui brumar
Mergeam desculți, cu gîndul la opinci.
Erau prea scumpe — noi, în casă, cinci
Și nici un ban la mama-n buzunar.

Suirăm ani. Opinca-ți la muzeu
Iar prunci mei au ghele imblănite.
Și totuși, uneori, pe negîndite
Imi vine-a mă-ndoii dacă sint eu...
Mă regăsesc, iar inima-mi tresăltă,
Privind a cîmpului nemărginire
Și-atunci nețărnută mulțumire
Ți-aduc slăvită muncă laolaltă !

V. NICOARĂ

MINSTE LOR, FRUNTAȘILOR

cultural găzduiește
ifestări cu caracter
are reamintesc oare
re și date aparti-
trecut ceva mai pu-
rtat decît apare el
eu viața de azi. De
gospodăria colectivă
a 23 August, oraș
a pornit la drum în
perechi de boi și 3
cai. Acesta era tot
viu la inaugurarea
Acum, sectorul zoo-
rînde 510 taurine și
la o suprafață to-
72 ha. Numărul con-
zootehnice este de
ndul de bază se ri-
oape 5 milioane lei.
cel prim inventar al
i, despre modesta
obștească de început
ntit colectivității din
August cu prilejul
la căminul cultu-
așilor în muncă. Pre-
Constantin Trușcă, a
omenească, în cuvî-
i despre începuturile
Privite de la înăl-
rii economice de as-
podăriei colective, a-
puturi păreau, pe
tate, a se afla la ca-
i drum mult mai
ani. Această optică
e da decît forța in-
socialismului.

de invitați la sâr-
colectiviștilor frun-
pătruns o dată mai
vantajele muncii u-
nusețea și plinătatea
unci, pe drumul a-
artid, li s-au dezvă-
i pregnant. Sărbăto-
e cei mai buni dintre
us cinstire gospodă-
ive, izvor de bogăție
ilor li se oferiseră
în față. Chipurile lor,
e, împrumutau ceva
rea florilor și crava-
i primite din partea
o de pionieri veniți,
ste și tobe, la elogiul

În linii mari, biografiile sâr-
bătoriiilor erau asemănătoare :
în trecut, țărani săraci sau
argați pe moșia lui Rădulescu,
înscrisi mai apoi printre pri-
mii în gospodăria colectivă,
iar acum meșteri ai crescînde-
lor producții vegetale și ani-
male.

Badea Gheorghete și Theres
Frantz, oameni în toamna vie-
ții, lucrează la sectorul zooteh-
nic. Primul e îngrijitor de vi-
ței, al doilea mulgător. Badea
Gheorghete obține lunar un
spor de 8 kg. greutate vie pe
fiecare vițel. Îngrijind un lot
de 30 vițel, înseamnă că de-
pășește planul în fiecare lună
cu 240 kg. Theres Frantz a
reușit o performanță deosebi-
tă : primind la începutul lui
1962 un lot de 13 vaci dintre
cele mai slabe ca producție, a
izbutit să depășească pînă la
urmă planul anual cu 322 litri
de lapte pe cap de vacă fu-
rațată. Fișa de cititor a lui
Frantz găzduiește multe titluri
de broșuri zootehnice. El a
știut să administreze rații di-
ferențiate, să respecte progra-
mul de furajare și adăpare, să
aplice întocmai litera științei.

La fel a procedat șeful de e-
chipă frunțaș Dumitru Novac,
în sectorul vegetal. Cu toată
seceta de anul trecut, el și e-
chipa sa au obținut pe 82 ha.
o producție de porumb boabe
mai mare cu 375 kg. la hectar
decît cea planificată. Sporul
total realizat de echipa lui
Novac s-a cifrat la 27.244 kg.,
aproape 3 vagoane de porumb
boabe.

Pentru acești gospodari de
nădejde, brigada artistică de
agitație a prezentat programul
„Cinste lor, frunțașilor”. Stihu-
rile au răsunit ca un omagiu,
dar și ca un îndemn : acela ca
exemplul frunțașilor să însu-
flețească în 1963 pe cît mai
mulți colectivști.

CONSTANTIN MOCANU
corespondent

RĂFUOALA

Unii flăcăi din satul nostru se adună seara
să vorbească despre cîte toate în fața căminului
cultural. Ei spun că discută așa, ca bărbații,
despre munci și vreme, că, uite, ne trebuie
ploaie la griul semănat și ne trebuie timp fru-
mos să terminăm grajdul cel nou înainte de
zăpadă, dar noi știm că uneori mai mult cheltu-
iesc vorbe despre fete decît pe ce se laudă ei.
Stau așa, ciotcă, lângă podul cel nou, fumează
și rid mai tare decît e nevoie, ca să aflăm că
ei ne așteaptă. Noi, fetele, tragem cu ochiul pe
geam în timp ce repetăm, și chicotim, dar așa
ca să nu audă băieții din cor :

— Fa, n-auzi, ți-a venit drăguțul de Petre, să
nu te piardă.

— Parcă Anton al tău nu face strajă podului
de pe la chindie ?

Așa-s fetele : fiecare îl vede pe al alteia, dar
tuturor le face plăcere să fie tachinate. Numai
dirijorul se supără că nu sintem atente. bate
cu bețișorul în masă și strigă să o luăm de la
început. Mai zice dîrsul, ca omul la necaz, că
dacă nu ne dăm interesul, o să ne clasificăm
la faza raională în coada celor din Strășeni ca-
re-s abia la primul an de concurs. Noi știm că
nu sintem nici corul C.F.R.-ului din Iași și nici
ca al învățămîntului, dar încolo ne putem mă-
sura cu oricare comună din raion, dacă e pe
întrecutele.

În seara asta, pentru prima dată, m-a înghion-
tit și pe mine o fată și mi-a șoptit cald la ure-
che :

— Lenuțo dragă, mi se pare că iar te aș-
teaptă.

— Cine ?

— El, Dragomir, n-o face pe zăluda ! îl vezi ?

— Nici nu mă uit.

— Uită-te, afurisito, că de nu, te zic fetelor și
te-om ride.

Ce era să fac ? Să intru în gura lor ? M-am
uitat un picuț. Dragomir era acolo, între flăcăi,
mai înalt decît ceilalți, cu mîinile în buzunar.
Să fie adevărat că din pricina mea și-a călcat
mîndria de flăcău cu armata făcută și stă în
ciopor cu toți ceilalți, așteptînd ? „Pe mine mă
așteaptă !” mi-a trecut prin minte gîndul cel
rău și am simțit așa, ca o adiere plăcută min-
gîindu-mi sufletul. Dar mîna a întîlnit în buzu-
narul bundeii cele trei pachete de țigări pe care
i le pregătisem și m-am hotărît să nu mă mai
gîndesc la dînsul. Se vede că din cauza tulbu-
rării am greșit măsura cîntecului ; dirijorul a
oprit corul și a strigat minios :

— Unde ți-e capul, Leano ?

— O fi pe umărul lui Dragomir, îmi suflă iar
nesuferita de Sofica, făcînd cu ochiul spre cele-

alte. Parcă eu, cit is de noadă, aș putea ajunge
la umărul lui !

Dragomir stătea acolo sub bec, cu părul lui
blond încîrionțat, de care e tare mîndru. Glu-
mea cu ceilalți și nici nu bănuia ce îndur eu la
repetiție din cauza răutății fetelor. Să nu cre-
deți însă că acesta a fost motivul cetei dintre
noi. Adică, nu e bine zis ceartă, pentru că Dra-
gomir n-a zis aproape nimic ; mi l-am răfuit tot
drumul către casă, după terminarea repetiției.
Dacă am făcut bine sau rău, mă puteți judeca,
dar i-am spus tot adevărul pînă ce m-am răcorit.
Știu că fetele vor zice că nu se cade unei femei
să se amestece în treburile bărbătești, dar acum
puțin îmi pasă. I-am pus în palmă cele trei pa-
chete de Mărășești pe care le pregătisem și
i-am urat să le fumeze sănătos, dar muncind ca
toți ceilalți în padocul unde își are postul de
îngrijitor. Dacă are timp să mă aștepte seara

la cămin și să-mi povestească apoi ceasuri în-
tregi pe uliță întimplările lui din armată, nu în-
seamnă că nu se poate scula mai de dimineață,
să-și curețe sectorul lui din padoc mai cu grijă
de cum se laudă că-și îngrijea mitraliera la ar-
mată. Cui îi place să aibă zile-muncă, să-i placă
și munca zilei începută din zori, așa cum face
frate-meu, Gheorghie, care e vecin de sector cu
Dragomir și e mai tînăr decît el cu cîțiva ani.
Și ce dacă a fost sergent în armată ? Nu vreau
ca Dragomir să semene cu bătrînul lui, care um-
blă numai după posturi ușoare. Cînd se aude
de către vîi vreo pușcătură, oamenii zic : „Iar a
tras „omul din cinepă” (așa-l poreclește satul pe
bătrînul lui Dragomir, adică cel care sperie vră-
biile) cu ploaie în grauri să nu-i dijmuiască
strugurii. La asta se pricepe”.

Bătrînul, treaba lui. E nevoie la colectivă și
de paznici. Dar Dragomir ? De ce s-a cerut îngri-
jitor dacă nu-i place ?

Tata nu-l lasă pe Gheorghie al nostru să fu-
meze și nici gologani pentru tutun nu-i scapă.
Eu cred că bine face, măcar că frate-meu se
crede mare și vrea să fie în rînd cu ceilalți flă-
căi. Mi-a spus că e tare rușinos pentru un băr-
bat să se roage la alții de-un pai de țigară și că
Dragomir îi întinde întotdeauna pachetul lui
fără să-i ceară.

Gheorghie nu mi-a spus chiar totul, dar cînd
l-am prins în mai multe rînduri dimineața cu-
rășind și sectorul lui Dragomir, a recunoscut un
lucru care pentru un bărbat e mai rușinos decît
orice : lucra pentru zece țigări.

Toate mulgătoarele din echipa mea aflaseră
de ce vine Gheorghie la cîntatul cocșilor în
padocuri și nu termină munca niciodată, pe
cînd Dragomir se plimbă și are sectorul lună.
Ba încă, are timp și pentru mine.

L-am descusut pe Gheorghie și am făcut soco-
teala : șase zile, cite zece țigări pe zi, ies taman
trei pachete de Mărășești. Le-am cumpărat și
aseară i le-am pus lui Dragomir în palmă. Dacă
se vrea îngrijitor cu mîna salariată, nu are ce
discuta cu o mulgătoare, așa că îl rog să nu-mi
mai scoată vorbe în sat de pomana dracului.

Cît îi de îndrăzneț și umblat prin lume, Dra-
gomir a rămas pe uliță cu pachetele în mîna și
nici n-a crîcnit.

Fetele care mă pizmuiau că-mi ține calea un
flăcău mîndru ca Dragomir se vor bucura și vor
zice că de-acum n-o să mă mai aștepte în fața
căminului.

Eu l-am urmărit pe furis din spatele porții
noastre cum se depărta gînditor și nu mi-a pă-
rut rău, fiindcă știu că mîine ne vom întîlni din
nou.

Ne vom întîlni dis-de-dimineață, pentru că
grajdul unde muncesc eu este la doi pași de
padocuri.

schiță de AUREL LEON

desene de Gion Mihail

SEMNELE CERESȚI

Deseori, bolta cerului a atras atenția oamenilor prin „semnele” sale. Așa, de pildă, este cunoscut faptul că o stea cu coadă ce s-a ivit pe boltă în anul 1596 a fost luată drept „semn ceresc” de către trupele unite ale lui Mihai Viteazu și principelui Bathori. În bătaia lor comună pentru eliberarea orașului Tîrgoviște — pe atunci capitala Țării Românești — „semnul” acesta al stelei strălucitoare cu o imensă coadă, fiind îndreptată par-

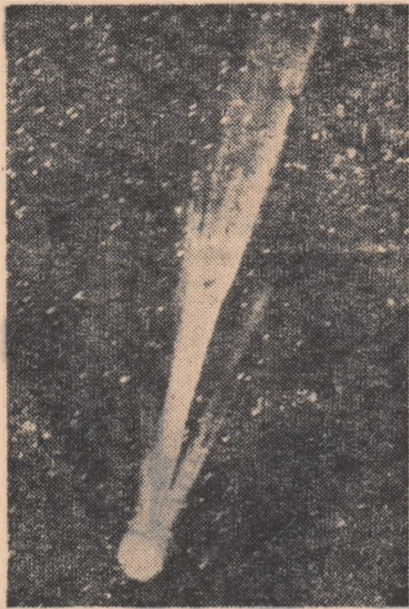

Fig. 1. — Cometa Halley, fotografată în 1910. Ea va fi din nou vizibilă în 1986.

că înspre cetatea asediată de turci, a încurajat mult eroicele trupe, care în scurt timp au obținut o victorie deplină. Se pot aminti multe cazuri din acestea de-a lungul istoriei! În repetate rânduri însă, din neștiința oamenilor, „semnele cerești” au fost tălmăcite ca aducătoare de cumplite nenorociri sau de crâncene războaie. La apariția acestora, oamenii îngheșuiți în biserici și mănăstiri ascultau cu evlavie și supunere felurite credințe răspindite de preoți și călugări. Astăzi însă, știința spulberă toate aceste neadevăruri, dovedind că orice fenomen ceresc sau pămîntesc își are explicația sa științifică, bazată pe legi precise ale naturii și societății.

În cele ce urmează, ne vom opri asupra unor astfel de „semne” explicându-le adevărata lor cauză.

Cometele — stele cu coadă!

Se spune că marele astronom german Kepler afirma deseori că „pe cer sînt tot atîtea comete cîtă pești sînt în ocean”. Și se pare că avea dreptate! Știința a stabilit că în jurul Soarelui, dincolo de planetele care dau ocol acestuia — printre care și Pămîntul, planeta noastră — la distanțe de miliarde de kilometri, domnește un adevărat nor de comete. Acolo, aceste corpuri cerești — îngrămădiri de gaze, pulberi și blocuri din fier sau piatră — sînt înghețate. Din cînd în cînd însă cîte o astfel de cometă se apropie mai mult de Soare și se dezgheață. Razele puternice ale Soarelui, prin presiunea lor, abat în partea opusă acestuia gazele și pulberea fină din corpul dezghețat al cometei. Pe boltă, cometa la început cu aspectul unei mici pete cețoase, primește acum una sau mai multe cozi impunătoare. Ea strălucește puternic pe cer zile sau uneori chiar luni întregi. După ce însă ocolește Soarele, trecînd prin apropierea acestuia și a Pămîntului, astrul își continuă drumul, îndreptîndu-se rapid, ca după ani de zile să reapară de obicei din nou.

Cozile cometelor, prin întinderea lor, au înspăimîntat deseori pe cei ce nu puteau să le explice științific. Nu mai de mult decît în anul 1910 cînd pe cer s-a observat frumoasa cometă a lui Halley (fig. 1),

mulți afirmau că sus-numita cometă se va ciocni cu Pămîntul și că se poate aștepta „sfîrșitul tragic al globului”. A trecut însă anul 1910, a trecut și Pămîntul prin coada cometei, apoi, depărtîndu-se, aceasta a dispărut de pe boltă, însă după cum vedem „sfîrșitul Pămîntului” tot nu s-a produs. Și nici nu se putea produce! Chiar dacă o cometă s-ar ciocni din plin cu Pămîntul, tot nu ar avea loc sfîrșitul acestuia. Cantitatea de materie cuprinsă în comete este prea mică pentru a năvăli asupra „sfîrșimii” planetei.

De ce cad stelele?

În cunoscuta poezie „Miorița” se amintește că la moartea ciobanului „a căzut o stea!”. La fel Ianoș Viteazul din poemul cu același nume al celui mai mare poet maghiar, Petőfi Șandor, ne povestește credința sa că:

„Steaua de pe boltă cînd se rostogoale,
Piere-un om acolo, pe pămînt,
în vale...”

Știința a dovedit însă că credința ce a prins rădăcini la unele popoare despre o legătură ce ar exista între căderea stelelor și moartea oamenilor, este complet greșită.

Stelele căzătoare nu sînt nici cel puțin stele adevărate! Ele sînt resturi provenite din comete, bucăți de fier sau de piatră. Oamenii de știință le denumesc corpuri meteorice. Trecînd prin preajma planetei noastre, corpurile meteorice sînt atrase de aceasta. Căzînd

Fig. 2. — Un meteor (stea căzătoare).

deci spre Pămînt și întîlnind straturile atmosferei sale — oceanul de aer ce inconjoară globul terestru pînă la vreo 3.000 de kilometri înălțime — se freacă puternic cu aerul, se aprind și astfel le observăm pe boltă sub forma stelelor căzătoare (fig. 2). Cele mai multe corpuri meteorice, însă, ard complet în aer, iar cenușa lor este răspîndită și purtată mult timp de către vînturi. În cele din urmă se depune pe nevăzute la suprafața solului.

În anumite perioade ale anului — în august, de pildă — se observă multe stele căzătoare. Uneori au loc chiar ploii sau averse de stele căzătoare. Explicația este că în acele perioade Pămîntul, în mișcarea sa în jurul Soarelui, străbate orbita pe care se mișcă curenții meteorici, îngrămădiri mari de astfel de corpuri. Multe dintre ele sînt atrase spre centrul Pămîntului, producînd în atmosferă fenomenul stelelor căzătoare.

„Taina” pietrelor cerești

Istoria ne relatează multe cazuri cu privire la „pietre căzute din cer”. Ele erau considerate pietre sfinte, un „semn” al divinității adresat oamenilor. Multe dintre ele erau păzite sau legate în lanțuri pentru a nu fi furate.

Astăzi, însă, meteorologii — numele științific al pietrelor cerești — sînt cercetați de către savanți. Ei sînt singurii călători veniți din adîncimile Universului, care ne vizitează planeta și ne aduc o dovadă convingătoare că materia este de aceeași natură peste tot în Univers, că nu există, după cum se spunea altădată, o materie „pămîntescă” și alta „cerească”.

Meteorologii sînt de fapt corpurile meteorice, care au reușit să străbată atmosfera Pămîntului fără a se distruge complet prin ardere. Ei au uneori aspectul unor pietre curioase (fig. 3 sau alteori reprezintă adevărate blocuri din fier. Acești meteorologi cad fie singuri, fie sub forma unor ploii de pietre cerești. O astfel de ploaie meteorică a căzut la 3 februarie 1882 la Moci, în actuala regiune Cluj, în care numărul meteoritilor ce au atins suprafața Pămîntului, se socotește a fi fost de vreo 3.000. Pe vremurile acelea s-au găsit negustori dormici de ciștig care, strîngînd acești METEORIȚI, îi sfărîmau în bucățele mici pe care le vindeau ca fiind „pietre sfinte venite din rai, tămăduitoare de boli și deochi”.

De cele mai multe ori dimensiunile meteoritilor sînt mici. Foarte rar, însă, cad și meteoriti mari. În anul 1947, de pildă, la Sihote-Alin din Siberia răsăriteană a căzut un meteorit gigantic. Înainte de a atinge Pămîntul el a explodat, transformîndu-se în bucăți mari și mici din care multe au izbit puternic solul, formînd aproximativ 100 de gropi (cratere meteoritice) în formă de pîlnice. Un fragment din meteoritul de la Sihote-Alin se află expus la Muzeul de Științe Naturii instalat în frumosul Palat al culturii din centrul orașului Ploiești.

Un celebru crater meteoritic, cu un diametru de 2 km. este situat în Arizona, o regiune din Statele Unite ale Americii (fig. 4). El este mărturie a căderii în vremuri de mult apuse a unui meteorit cunoscut.

Iată deci adevărul despre „pietrele căzute din cer”. Ele nu sînt nici „sfinte” și nici venite ca „semn” de la dumnezeu.

Neobișnuitele „ploii cu singe sau cu pești”

Aceste fenomene foarte rare se spune că au înspăimîntat uneori popoare întregi. Cîrmuitorii și preoții puneau aceste ploii pe seama „păcatelor oamenilor”. Așa, de pildă, în anul 1608, într-un sat din Franța, a avut loc o „ploaie cu singe”. Cerul s-a acoperit cu nori roșcați care apoi au produs o ploaie cu picături de un roșu închis, care amintea de culoarea sîngelui. Bălțile, zidurile clădirilor, rufele întinse la uscat etc. toate au primit culoarea roșie. Oamenii, mai mult morți decît vii, închiși în

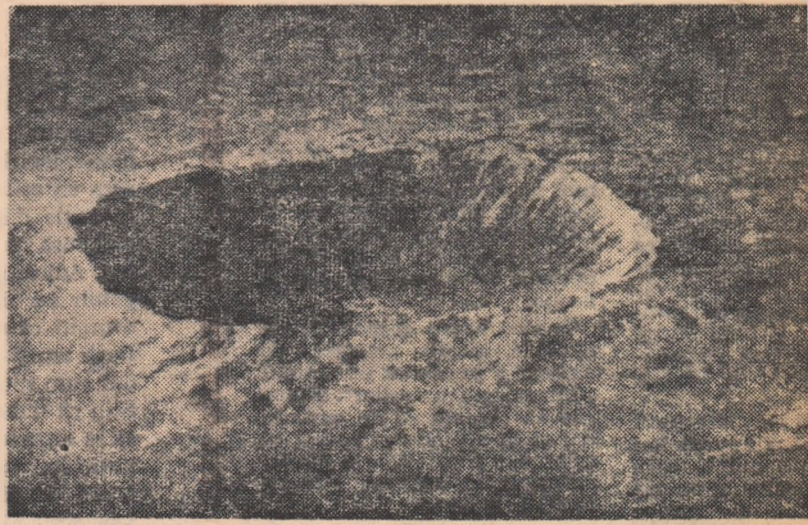

Fig. 4. — Craterul din regiunea Arizona (S.U.A.) format în urma căderii unui mare meteorit.

Fig. 3. — Aspectul unui meteorit.

case, începeau să se roage. În timp după aceea, călugării și alții aminteau că „ploaia de singe” a fost un „semn dumnezeesc adresat oamenilor pentru a fi răi și supuși. Alteori s-au observat ploii însoțite cu pești sau broaște. De unde provin toate acestea?

Există desigur o explicație științifică a tuturor acestor fenomene. De data aceasta însă originea lor „intîmplări” neobișnuite nu este în afara Pămîntului, ci în săși atmosfera sa. De vină sînt vînturile puternice de mari vînturi furtunice și uraganele, vînturile sau vîrtejurile de aer în și vîrtejurile puternice de aer de la suprafața Pămîntului puri, pești și broaște mici, insecte, grăunțe etc. și le transportă mari înălțimi. Ele se amestecă cu picăturile de apă care forță norii și sînt purtate de vînturi la producerea ploii neobișnute. Volburile — vîrtejuri gigantice de aer — dacă se produc pe uscat, adică uneori pulberile roșcate deșerturilor; produse în regiunile mlăștinoase, ridică broaște sau insecte și, în sfîrșit, dacă au loc pe suprafața mării sau rîurilor, ridică mulți pești. Vor apare deci „ploii cu singe, ploii cu broaște sau pești”. Oamenii de știință au făcut de exemplu, analiza la microscop picăturilor unei ploii cu singe cîntă în Italia în 1913. Cauza că ploiile au constituit-o anume pulberi de culoare roșie.

Știința este atotputernică

Nimic nu este misterios sau inexplicabil în toate rezultatele științifice ale savanților. Cu ajutorul științei, oamenii realizează adesea minuni. Zborurile pe botă navelor cosmice în jurul Pămîntului la înălțimi de sute de kilometri ale cosmonauților sovietici, misiunile interplanetare automate trimise de către oamenii de știință sovietici spre Lună, spre planetele Venus și Marte, sînt minuni ale științei. Va veni timpul cînd cuceririle interplanetare vor deveni foarte obișnuite. Atunci „semnele cerești” nu vor mai înspăimînta nimeni, iar zii și divinitatea nu va fi de mult uitată. Ele vor rămîni simple povești neputincioase. Știința, puternică și de neînvingătoare.

ION CORVIN SINGEORZ
cercetător științific
la Observatorul astronomic
din București al Academiei
R.P.R.

Știință pentru toți • Știință pentru toți • Știință pentru toți

MUNCĂ TITANICĂ, Rezultate mărețe

Nu demult, ziarul american „New York mes” scria: „Situția economiei noastre americane n.a.)... este confuză, iar perspectivele sînt tot mai nebulose”. Așa s-a terminat 1962 în țările capitaliste cu griji. Așa a început acolo 1963 — în față.

Dar în lumea socialistă?

Să luăm de pildă, Uniunea Sovietică. 1962 fost un an care lasă în urmă fațte cît se poate de precise: în acest an în Uniunea Sovietică s-a strîns o recoltă de cereale mai are decît în oricare din anii precedenți. Iciodată în depozite n-au existat atîtea grîi, în magazine atîta carne, lapte, piine și at... Anul 1963 a început în atmosfera limede sintetizată în cuvintele rostite de N. S. rușciov la plenara C.C. al P.C.U.S.: „Numai orb e în stare să nu vadă munca cu adeirat titanică pe care a înfăptuit-o poporul nostru în domeniul agriculturii”.

Poți oare să nu vezi un milion de hectare? Aceasta este suprafața pămînturilor destelate anul trecut numai în Kazahstan.

Ce perspective au aceste pămînturi destelate, a căror întindere crește an de an?

Să luăm de pildă colhozul din Karinsalnski, înființat acum un an și jumătate, prin destelenirea a 16 000 ha din stepa Turgai. La numai 6 luni de la înființare — în primăvara anului 1962 — suprafața arabilă a colhozului și crescut la 23 000 ha. În toamnă, aici s-au colțat 17 chintale griu la hectar (depășin-și planul de producție). Colhozul avea

3500 vite cornute mari și 10 000 oi. În zilele recoltării 200 de camioane duceau zilnic griul la bazele de recepții. După terminarea treieratului 50 de tractoare au pregătit terenul pentru viitoarele însămînțări... Dar colhozul din Karinsaldinski este doar un exemplu din multe altele. Specialiștii au făcut socoteala că destelenirea și valorificarea a 42 milioane de hectare de pămînturi întelenite este egală cu apariția în răsăritul Uniunii Sovietice a două grînare de mărimea și valoarea Canadei!

Oamenii sovietici consideră pe drept cuvînt fiecare bob aruncat în ogorul colhoznic nu numai ca sămînța recoltei viitoare, ci și ca sămînța a comunismului. În drumul spre comunism, agricultura sovietică înregistrează succese răsunătoare.

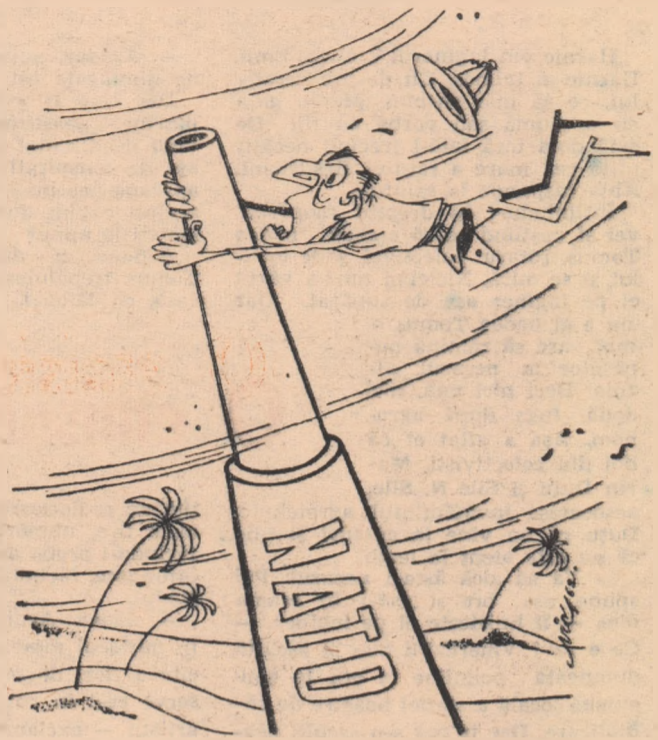
Astfel, dacă în anul 1953 s-au produs în U.R.S.S. 5 miliarde puduri *) cereale, din care statul a achiziționat 1,9 miliarde, în 1962 s-au produs 9 miliarde puduri cereale (aproape de două ori mai mult) din care statul a achiziționat 3,5 miliarde puduri. Rezervele de pămînt și de energie create de oamenii sovietici fac ca succesele obținute pînă acum să constituie doar o temelie pentru succese și mai mari în viitor. Astfel plenara C.C. al P.C.U.S. care a avut loc în toamna anului 1962 — plenară care a hotărît elaborarea unor noi forme de organizare a agriculturii sovietice — a trasat sarcini care au menirea să apropie și mai mult pe oamenii sovietici de belșugul comunist. Încă în acest an în agricultura sovietică este prevăzut să se obțină o recoltă care să dea posibilitate statului să achiziționeze 4,2—4,5 miliarde puduri. În următorii 2-3 ani cantitatea de cereale livrată statului va ajunge la 5 miliarde puduri. Toate acestea se vor întimpla paralel cu sporirea, cantităților de carne, lapte, grăsimi.

Dacă mai sînt pe lume unii care — trăind în „confuzie” și avînd perspective „nebulose” — contestă socialismului posibilitatea de a spori an de an bogăția tuturor și a fiecăruia în parte, accia n-au decît să rămînă cu vîlul orbirii pe ochi. Fiindcă an de an soarele comunismului strălucește tot mai sus și mai biruitor.

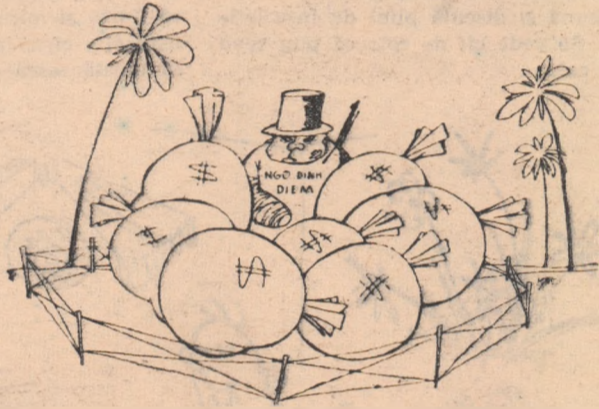
R. ȚIULESCU

*) Un pud = 16,381 kg

Puterile imperialiste continuă să acorde sprijin regimurilor reacționare falite. Dolariș din S.U.A. ca și armamentul de aceeași proveniență constituie singurul reazem al lui Ngo Dinh Diem, singerosul călău din Vietnamul de sud. Arsenalele N.A.T.O. livrează pe mai departe armament pentru dictatorul portughez Salazar.

Ultima poziție a lui Salazar.

„Fortificațiile” lui Ngo Dinh Diem.
(Desene de NIC. NICOLAESCU)

Dolarului american, a cărui situație este periclitată din cauza scăderii rezervelor de aur ale S.U.A.

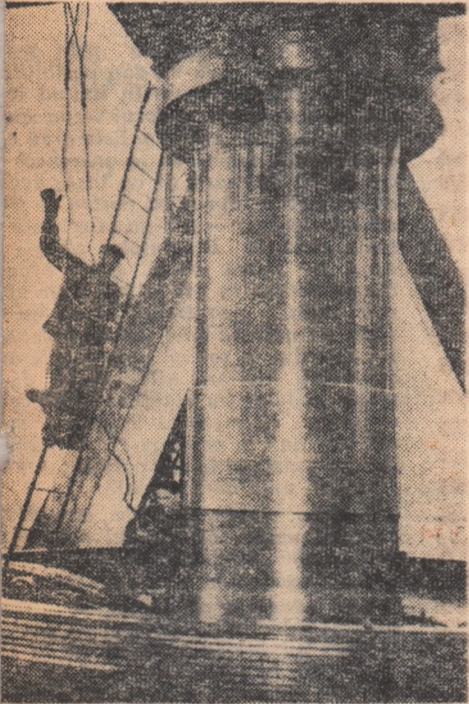
Criminalului de război Fränkel, fost procuror al R.F.G., actualmente pensionar.

Te-au „pedepsit” îngrozitor Pentru întreg trecutul tău!
Te-au pensionat ca procuror Dar cu vechime de... călău.

MIRCEA CODRESCU

Oricît de crincen s-ar lupta „Poziția” să și-o conserve,
E greu s-o poată apăra Cînd nu e sigur pe... rezerve.

În patru rînduri

Această singură turbină ne ajută să ne facem o idee despre dimensiunile gigantice ale hidrocentralei de la Bratsk (U.R.S.S.)

PRIN ȚĂRILE LUMII DE LA TANGER LA TETUAN

De la Tanger la Tetuan sînt aproape 50 de kilometri. Drumul cu autobuzul îți ia numai o oră, iar în acest răstimp poți afla multe lucruri interesante despre meleagurile pe care le străbați.

Șoseaua șerpuește pe povirnișurile Munților Rif. Pe dinaintea ochilor se perindă peisajele Marocului de nord, în care crîngurile de arbori de plută alternează cu pădurile de cedru de Atlas.

În drumul nostru întîlnim țărani din satele rîdipite prin împrejurimi. Pălării cu borurile largi acoperă fețele, ferindu-le de razele arzătoare ale soarelui de munte. Sînt îmbrăcați în djellaba o bluză lungă de lînă, fără minci, care se trage peste cap. Țăranii își mină din urmă măgărușii încărcăți cu vreascuri, curmale, portocale și altele poveri. Sînt grăbiți să ajungă la Tanger, căci e zi de tirg.

Din loc în loc, în peisajul montan se ivesc pilcari de căsuțe țărănești sărăcăcioase. Lîngă casă se întinde un petic de pămînt, pe care stăpînul trage brazde, apăsînd din răsuperi pe coarnele plugului de lemn, tras alene de un bivoli sau de o cămilă.

Case părăduite, unelte de muncă primitive, sărăcie... Drumul acesta pare că ne poartă într-un trecut îndepărtat.

De unde purced necazurile

Ce-l ține pe țăranul marocan în sărăcie asta din care parcă nu e chip să se izbăvească?

Poate pămîntul neroditor? Nicidecum. Rar găsești în Africa un pămînt atît de roditor ca cel de aici, un pămînt care dă recolte imbelșugate de citrice, struguri, mere și alte fructe, griu, orez și porumb.

Poate lenea, moliciunea țăranului marocan? Așa pot spune numai cei care nu i-au văzut pe oamenii aceștia muncind. Atunci care e pricina? Răspunsul la această întrebare l-am aflat ceva mai tîrziu, cînd m-am întîlnit cu un reprezentant al Uniunii muncii din Maroc, una din cele mai mari organizații sindicale din țară. Omul era redactor la săptămînalul muncitoresc „Avantgarde”.

Necazurile țărănimii marocane — a spus el — purced de la numeroasele rămășițe ale trecutului colonialist la sate. Pămînturile cele mai roditoare aparțin colonialiștilor europeni și moșierilor locali. O pătrime din populația de la sate e alcătuită din țărani fără pămînt sau cu pămînt puțin, nevoiți să arendeze de la moșierii pămînt în baza „hamesatului”, sistem potrivit căruia arendașul e obligat să dea moșierului pînă la 80 la sută din recoltă.

O vecinătate primejdioasă

La cîțiva kilometri de Tanger am trecut pe lîngă un stîlp vîrgat, lăsat într-o rină. Era un fel de monument istoric. Cîndva el marca granița dintre

fosta zonă spaniolă a Marocului și zona internațională. În conformitate cu Tratatul de la Fez din 1912, partea de nord a Marocului a trecut în stăpînire Spaniei. Urmașii conquistadorilor s-au izbit aici de împotrivirea inversunată a muncitorilor iubitori de libertate. În 1921, în ținuturile acestea a izbucnit o răscoală a triburilor din Munții Rif împotriva trupelor spaniole.

Eșecul a fost reprimat, dar sămînța aruncată a incolțit, dînd rod bogat în cel de-al șaselea deceniu al veacului nostru cînd pe întreg teritoriul Marocului s-a declanșat o forță nemaivăzută lupta pentru libertate. De data aceasta lupta a fost încununată de succes. În anul 1956 zona spaniolă a Marocului și-a dobîndit independența și s-a alipit la Regatul Marocului, care a scuturat jugul stăpînirii franceze. De altminteri țara nu este încă pe de-a întregul eliberată: spanolii mai stăpînesc orașele marocane Ceuta și Melilla, cum și alte cîteva puncte de pe litoral.

De ce se cramponează franchiștii de aceste petice de pămînt? — I-am întrebat pe Mohamed Chua, călăuză care ne însoțea în călătoria noastră prin Maroc.

În porturile Ceuta și Melilla — ne-a răspuns el — se află mari baze navale ale Spaniei, pe care le folosesc și puterile din blocul N.A.T.O. Vecinătatea acestor baze dă multă bătaie de cap guvernului marocan. La adăpostul bazelor, vasele de pescuit spaniole se dedau la braconaj în apele teritoriale ale Marocului, iar navele de război spaniole trag în vasele pescarilor marocani care eutează să se apropie de Ceuta sau de Melilla. Circumitorii de la Rabat își dau seama de primejdia pe care o reprezintă pentru independența Marocului aceste baze militare. În țară se desfășoară larg mișcarea pentru izgonirea colonialiștilor din Ceuta și Melilla.

V. SIDENKO

(Din revista „Asia și Africa azi”)

CU ZAMBENUL PE BUNA

Harnic om inginerul Vrancea Emil, Harnic și inimos. Cît despre veselie lui, ce să mai vorbim. Mereu gata cu o glumă sau vorbă cu țile. De astă dată însă iată-l trecînd necăjit ulița cea mare a satului Brădăoani. Abia răspunde la saluturi.

Întîlnindu-l în dreptul cooperativei și neștiind ce să creadă, badea Tomuș, rotarul colectivei, șade locului și se miră. Niciînd nu l-a văzut el pe inginer așa de supărat. Dar nu e el badea Tomuș o-mul care să rămînă nepăsător la necazul altuia. Deci nici una, nici două, fuga după agrom. Așa a aflat el că doi din colectivități, Marin Duțu și Sile N. Sile, nesocotesc învățămîntul agrotehnic. Duțu că nu vine la cursuri și Sile că nu este atent la lecții.

— Va să zică asta-i necazul. Păi spune așa, bre, și lasă-i în seama mea — îl liniștește el pe inginer. — Ce e azi? Vineri. Fii bun și ascultă dumneata poimiine la ora 10 emisiunea locală a stației noastre de radioficare. Dar te rog s-o asculti nepărat.

Citeva clipe mai tîrziu badea Tomuș e la Sile acasă. Ciocnesc împreună și discută plini de însuflețire. Se vede cît de colo că pun ceva la cale.

— Așadar, ne-am înțeles. Poimiine dimineața ești cu el la mine.

Dar ce-o fi avînd de gînd acest bătrînel neastîmpărat? Ce-o fi avînd de discutat și cu Marin Duțu așa de conspirativ, lăsînd tîlburul aproape neatîns? La plecare, și aici, același cuvînt de ordine: „Poimiine sinteți la mine”

A doua zi, după-amiază, badea Tomuș trebăluiește de zor la el acasă, cu Mihăiță, responsabilul sta-

musafiri, Sile și Duțu, veniți așa.. ca din întîmplare la badea Tomuș.

Primitoare ca întotdeauna, gazda își indeamnă oaspeții să cinstească împreună, scușîndu-se apoi că va lipsi cîteva clipe.

— Dragi ascultători — începe crainicul stației de amplificare, de cum îl vede pe Tomuș în uliță. — În emisiunea noastră locală de azi vă prezentăm un dialog pe tema învățămîntului agrotehnic. La microfon tovarășii Marin Duțu și Sile N. Sile.

Neștiind nimic de existența buclucașului microfon ce-l pîndea din vaza unde era ascuns, cei doi prieteni își sorb cu voluptate țuiculița fierbinte, spre nedumerirea și în așteptarea ascultătorilor.

— Ascultă măi Duțule — se aude în difuzoare glasul lui Sile. — De ce nu mai vii tu la cursuri? Nu-i păcat de tine să rămîi de căruță cu știința agrotehnică?

— Asta s-o creadă alții — sare Duțu cu răspunsul. — Mai repede rămîi tu de căruță decît eu, că te duci la cursuri ca să-i deranjezi și pe ceilalți. În loc să fii atent la lecții, ești atent la Ileana lui Bojolea, pe care o tot bombardezi cu ghemoțoaice de hîrtie. Cît despre mine, află că deși nu vin la cursuri, am agrotehnica colea, la degetul mic. Brosurile să trăiască.

— Care broșuri? Că după cîte știu, n-ai luat nici una de la bibliotecă

— Și ce-i cu asta? Păi am eu o carte care taie toate broșurile. Și ca să te convingi, am să-ți țin acum o lecție despre grîu, c-o să rămîi tuț. De exemplu, grîul e de mai multe soiuri. D-ăla mult la hectar, grîu de toamnă, p-ormă e grîul din soiul al doilea, care grîu dacă-i aplici agrotehnica avansată, adică agrotehnica aia care a luat-o înainte la celelalte agrotehnici, atunci producția...

— Bă, Duțule — se aude din nou glasul lui Sile — păi tu ești tobă de carte frătioare. zău așa. D-aici-ncolo să știi că vin și eu la tine, să învățăm împreună și în toamnă... să te ții Hai noroc, că se răcește țuica. Așa. Unde rămăsesem?

— În toamnă

— Aha. Să te ții ce de mai grîu o să scoată echipa noastră în toamnă, de n-o să-l poată duce nici cuuu... roaba. Și acum, fie vorba între noi, să nu ne audă careva despre cunoștințele noastre asupra agrotehnicii, că ajungem de pomina satului.

— Nu porumbeilor Nu puteți ajunge de pomina — spuseră în cor nevestele celor doi prieteni, intrate pe neașteptate în casă. Și știți de ce? Pentru că ați ajuns. V-a ascultat toată lumea din sat ce-ați tot îndrugat aici. Duțu tobă de agrotehnică. Sile, minca-l-ar mama, cel mai atent și mai cuminte cursant, grîul cu roaba și haz cu vagonul.

Sînt de atunci în Brădăoani doi cursanți la învățămîntul agrotehnic cu care se mîndrește tot satul. Numai zece au pe toată lînia la răspunsuri. În sala de cursuri unul stă întotdeauna în față. Celălalt către fund și o are și pe nevastă alături. A venit femeia. A venit și ea cu Sile. Ce, numai el să învete?

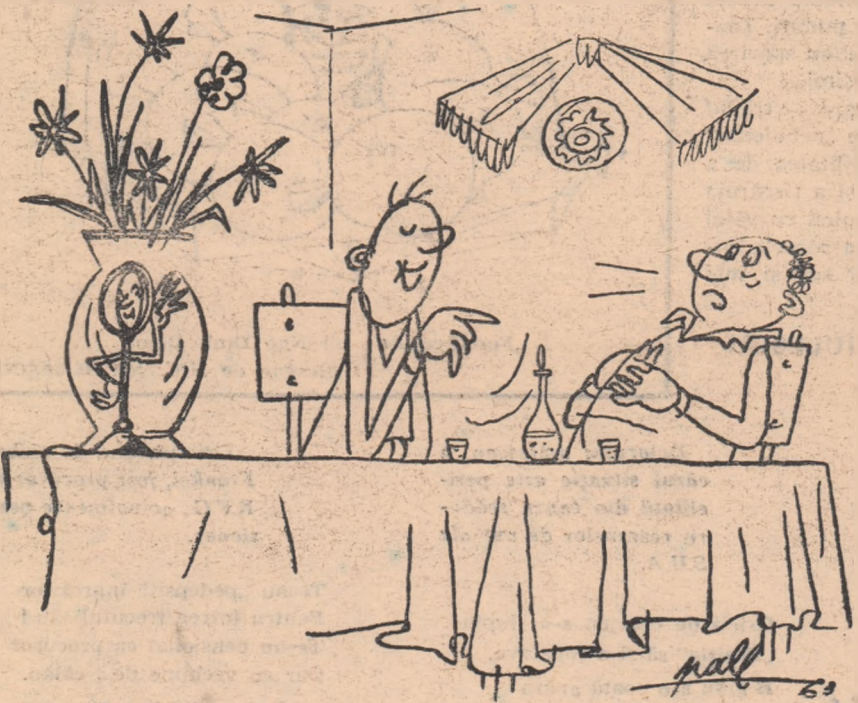
N. CREANGĂ

O emisiune cu țile

ției de radioficare. Întînd amîndoi niște fire, numără într-un microfon făcîndu-i proba de claritate și rid pe infundate, făcîndu-și strengărește cu ochiul.

— Așaaa. Acum punem vaza aici în mijlocul mesei, microfonul în ea, cîteva flori de seră să nu se observe ce-i în vază și... să poftescă artiștii — exclamă gazda veselă.

Duminică dimineața. În casa rotarului domnește voia bună. Aburul ce se răspîndește din ibricul cu țuică fiartă și mireasma de cimbru și usturoi a cîrnăciilor prăjiți, îl face să mustăcească de poftă pe cei doi

Scrisoare de mulțumire

Vreau să mulțumesc prin scrisoare celor care-mi dau posibilitatea să mă antrenez, acum în timp pentru a obține în viitorul sezon performanțe de valoare. Este greu asemenea vreme să te antrenezi pentru proba de marș. Și cu toate colectivităților din satul nostru — ceni (Teleajen) — îi s-au creat bune condiții. Bineînțeles că r ușor. Se putea foarte bine o cursul viticol în sat la noi. Dar rămîneau... neantrenați. Însă mers pe această cale ușoară și fi dovedit o totală desconsid sportului. Iubitorii atletismului sfatul popular au stabilit ca noi, Copăceni, să mergem la cursul care se ține în comuna Gura V. deși ar exista și în sat posibilitatea fășurării unui curs viticol.

Pe acest traseu, de 4 km., care te satul nostru de centrul com. desfășoară de două ori pe săptămână antrenamentele la proba de marș.

Este adevărat că din cauza d nu toți colectivității dornici să pu la curs au posibilitatea să fie la frecvența. În schimb eu, care du am mai spus sînt sportiv, nu am absență

Am făcut și o mică socoteală. În fiecare zi cînd mă duc la curs să parcurg cîte 4 km. la dus, 4 întoarcere și ținînd seama că voi cipa la 23 de lecții, asta înseamnă pînă în primăvară o să fac un , de 184 km. Cu un asemenea kilc în picioare, egal cu distanța de la reștii la Slatina, sper să cîștig pe marș a Spartachiadei. Nu-i voi acele clipe, cînd laurii îmi vor în fruntea, pe „antrenorii” mei ca avut bunăvoința să organizeze viticol departe de satul meu de t

A. CROITO

(După o corespondență de D. Păc

Răvaș întîrziat

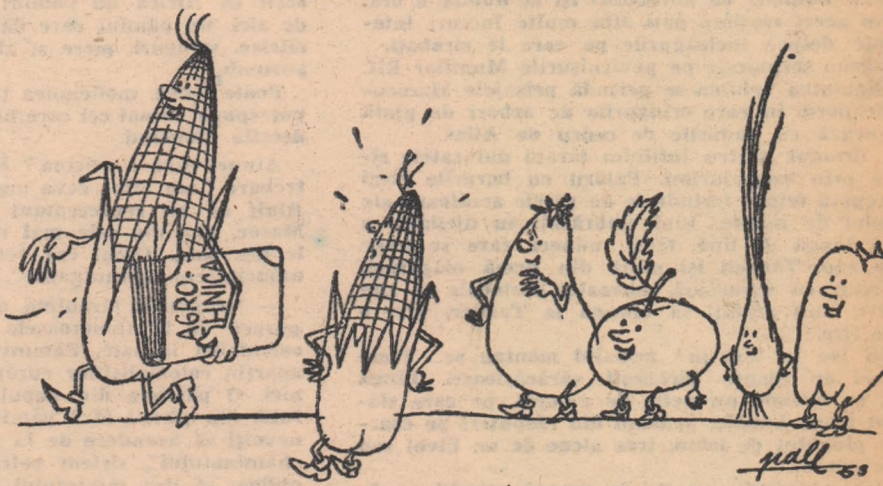
Dedicat doctorului veterinar Cristian Constantinescu din comuna Suraia, raionul Focșani, lector la cursul zootehnic.

Cui ar vrea să-nvețe carte
Nu-l urez să aibă parte
Ca zootehnician
De lectorul Cristian.
Celor care-ar vrea să știe
Ce-i nou în zootehnie,
Ce metode-naintate
Sînt acum recomandate,
Dînsul ca veterinar
Le tot spune, așadar,
C-astea-s lucruri pentru care
Nu prea are înclinare.
Dar așa cum se cuvîne
Uneori mai intervine
Cîte-un for
Superior

Ce nu-i cruță oboseala
Întrebînd: cum merge școala?
La această întrebare
El își pune alta: oare
Cum să fac să meargă bine
Cursul ăsta fără mine?
Și se pare
C-a răspuns rău la întrebare,
Pentru că cursanții lui
(La-nceput înscriși destui)
Se rîrîră pe parcurs
Lipsind tot mai mulți la curs.

Despre-acest cam lung răvaș
Scris de noi, de la oras,
Pentru cele petrecute
Pîn' mai zilele trecute
Noi am vrea
Să ne spună cineva
Din Suraia, de la sfînt
C-a servit la îndreptat.

MIRCEA PAVELESCU

— Uite ce bălat cu carte...
— Și ce bine crescut!